

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства аграрної політики та
продовольства України

15 січня 2024 року № 102

Методика

визначення відповідності сортів сливи верболистої (*Prunus salicina* Lindl.) та її гібридів критеріям відмінності, однорідності та стабільності

1. Методика визначає особливості проведення відповідності всіх сортів сливи верболистої (*Prunus salicina* Lindl.) та її гібридів критеріям відмінності, однорідності та стабільності (далі – Методика).

2. Методика поширюється на Український інститут експертизи сортів рослин (далі – Інститут).

3. Терміни вживаються у значеннях, наведених у Законі України «Про охорону прав на сорти рослин».

4. Інститут забезпечує проведення кваліфікаційної експертизи відповідності сортів сливи верболистої (*Prunus salicina* Lindl.) та її гібридів критеріям відмінності, однорідності та стабільності (далі – Експертиза).

5. Для дослідження використовують садивний матеріал.

Компетентний орган визначає кількість, якість, дату й місце постачання садивного матеріалу для дослідження.

Мінімальна кількість садивного матеріалу на один пункт дослідження Інституту становить:

п'ять однорічних саджанців з достатньою кількістю бруньок, розмножених з п'яти дерев (надсилають на Експертизу у фазі бутонізації);

п'ять однорічних дерев, щеплених на підщепі, вказаних Компетентним органом.

Для проведення Експертизи використовується садивний матеріал, здоровий на вигляд, не уражений хворобами, не пошкоджений шкідниками та який відповідає вимогам, встановленим Компетентним органом.

Садивний матеріал для дослідження не обробляється.

6. Дослідження тривають два незалежні вегетаційні цикли задовільного плодоношення, за необхідності Експертизу продовжують на третій рік.

Веgetаційним циклом вважається тривалість одного вегетаційного періоду, починається з розпускання бруньок (цвітінням і/або вегетативним), цвітінням і збором плодів

і включаючий наступний період спокою та закінчується набубнявінням нових сезонних бруньок.

Експертизу проводять у двох пунктах досліджень Інституту (основному та додатковому).

Експертиза на додатковому пункті дослідження здійснюється за клопотанням заявника для врахування результатів досліджень на випадок форс-мажорних обставин на основному пункті дослідження.

Дослідження виконують за умов, що забезпечують задовільний ріст і розвиток рослин, та достатнє виявлення характерних ознак сорту. Обрізати дерева потрібно тільки в рік посадки, щоб забезпечити добре формування гілок.

Оптимальну стадію розвитку рослин для оцінки кожної ознаки вказано в другій колонці Таблиці ознак сортів сливи верболистої (*Prunus salicina* Lindl.) (далі – Таблиця ознак) та примітці до неї (додаток до цієї Методики).

Планують такий розмір ділянок, щоб вилучення рослин або їхніх частин для вимірювань і підрахунків не шкодило обстеженням, які тривають до кінця циклу вирощування. Кожне дослідження має включати щонайменше п'ять дерев або частин рослин, узятих від кожних п'яти дерев.

Під час Експертизи можуть бути проведені додаткові дослідження для перевірки відповідних морфологічних ознак.

Опис морфологічних ідентифікаційних ознак сорту здійснюють методом візуальної оцінки та за допомогою вимірювань чи підрахунків залежно від типу виявлення ознак (якісні – QL, кількісні – QN, псевдоякісні – PQ). Тип виявлення ознаки зазначається в першій колонці Таблиці ознак (додаток до цієї Методики).

7. Ознаки, що використовують для оцінки відмінності, однорідності та стабільності та ступені їх виявлення наведені в другій, третій колонках Таблиці ознак (додаток до цієї Методики). Кожному ступеню виявлення ознаки присвоєно коди (1–9), необхідні для електронного опрацювання даних. Сукупність цих кодів складає кодову формулу сорту і використовується для формування групи подібних сортів.

8. Сорт відповідає умові відмінності, якщо за виявленням ознак він чітко відрізняється від будь-якого іншого сорту, загальновідомого до дати, на яку заявка вважається поданою. Оцінку на відмінність проводять після отримання результатів морфологічного опису першого року. Якщо такий досліджуваний сорт може бути вирізненим з-поміж загальновідомих сортів методом порівняння їхніх описів, то він є відмітним. Коли неможливо чітко вирізнити досліджуваний сорт від загальновідомих за морфологічною кодовою формулою, його необхідно наступного року порівняти в польовому дослідженні.

9. Сорт вважається однорідним, якщо з урахуванням особливостей його розмноження рослини сорту залишаються достатньо подібними за своїми основними ознаками, визначеними під час морфологічного опису. Для оцінки однорідності приймається популяційний стандарт 1 % за рівня ймовірності 95 %. У вибірці з п'яти дерев нетипові не допускаються.

10. Сорт вважається стабільним, якщо його основні ознаки, відзначені в описі, залишаються незмінними після неодноразового розмноження чи, у разі особливого циклу розмноження, вкінці кожного такого циклу.

Коли сорт однорідний, він вважається стабільним.

За необхідності або у разі виникнення сумніву можуть бути проведені додаткові дослідження з експертизи на стабільність і може бути перевірена шляхом випробування нового рослинного матеріалу, щоб переконатися, що воно демонструє ті самі ознаки та ступені їх виявлення, які отримано за попереднім наданим рослинним матеріалом.

11. Досліджувані сорти групують із подібними загальновідомими сортами на групи для полегшення оцінки відмінності. Для групування використовуючи ознаки, які не варіюють або дуже слабо варіюють у межах сорту. Ці ознаки можуть бути використані окремо або у комбінаціях з іншими. Для групування сортів рекомендовано наступні ознаки:

плід – розмір (ознака 29 Таблиці ознак (додаток до цієї Методики);

плід – основне забарвлення шкірочки (ознака 40 Таблиці ознак (додаток до цієї Методики);

плід – покривне забарвлення шкірочки (ознака 42 Таблиці ознак (додаток до цієї Методики);

плід – забарвлення м'якуша (ознака 46 Таблиці ознак (додаток до цієї Методики);

час початку цвітіння (ознака 60 Таблиці ознак (додаток до цієї Методики);

час початку досягання плодів (ознака 61 Таблиці ознак (додаток до цієї Методики).

Для чіткої реєстрації виявлення ознаки поряд із досліджуваними сортами рекомендовано висаджувати сорти-еталони.

**Директор Департаменту
аграрного розвитку**

Ігор ВІШТАК

Додаток
до Методики визначення відповідності сортів
сливи верболистої (*Prunus salicina* Lindl.)
критеріями відмінності, однорідності та
стабільності

Таблиця ознак сортів сливи верболистої (*Prunus salicina* Lindl.)

№ з/п	Ознака	Ступінь виявлення ознаки	Код прояву ознаки	Сорт-еталон
1	2	3	4	5
1. PQ	Дерево: тип плодоношення VG	тільки на шпорах	1	Gaviota
		на шпорах і довгих пагонах	2	Angeleno, Shiro
		тільки на довгих пагонах	3	
2. (+) QN	Дерево: сила росту VG	слабка	3	Black Gold, Satsuma
		середня	5	Autumn Giant, Suplumeleven
		сильна	7	Robusto, Royal Diamond, Taiyou
3. (*) PQ	Рослина: габітус VG	прямий	1	Formosa, Freedom, Taiyou
		напівпрямий	3	Laroda
		розлогий	5	Ozark Premier, Shiro
		похилий	7	Weeping Santa Rosa
4. (+) PQ	Однорічний пагін: забарвлення VG	сірувато-коричневе	1	Taiyou
		жовто-коричневе	2	Sordum
		коричневе	3	Methley
		червонувато-коричневе	4	Combination
5. QN	Шпора: за довжиною VG	коротка	3	Laroda, Sordum
		середня	5	Frontier
		довга	7	October Purple

1	2	3	4	5
6. (+) QN	Веgetативна брунька: за розміром VG (a)	мала	3	Harry Pickstone
		середня	5	Black Gold, Great Yellow
		велика	7	
7. (+) PQ	Веgetативна брунька: форма верхівки VG (a)	гостра	1	Eldorado
		тупа	2	Songold
		округла	3	Satsuma
8. (+) QN	Однорічний пагін: положення веgetативної бруньки відносно пагона VG (a)	притиснуте	1	Queen Ann
		злегка відхилене	2	Satsuma
		помітно відхилене	3	Songold
9. (*) QN	Листкова пластинка: за довжиною MS/VG (a)	коротка	3	Honey Rosa
		середня	5	Taiyou
		довга	7	Ozark Premier, Sordum
10. (*) QN	Листкова пластинка: за шириною MS/VG (a)	вузька	3	Beauty
		середня	5	Sordum, Suplumeleven
		широка	7	Combination
11. (*) QN	Листкова пластинка: за довжиною відносно ширини MS/VG (a)	слабко видовжена	3	Casselman
		помірно видовжена	5	Pioneer
		сильно видовжена	7	Eclipse
12. (*) (+) QN	Листкова пластинка: форма VG (a)	яйцеподібна	1	
		еліптична	2	Black Gold, October Purple, Syokou, Taiyou
		оберненояйцеподібна	3	Kanro, Kelsey
13. (*) PQ	Листкова пластинка: забарвлення верхнього боку VG (a)	світло-зелене	1	Flaming Delicious, Taiyou
		зелене	2	Abundance, Laroda
		темно-зелене	3	Gaviota, Shiro
		червонувато-пурпурове	4	Hollywood

1	2	3	4	5
14. (* (+ QN	Листкова пластинка: кут верхівки (не враховуючи кінчик) VG (a)	гострий	1	Ozark Premier, Taiyou
		прямий	2	Satsuma
		тупий	3	Methley
15. QN	Листкова пластинка: глянсуватість верхнього боку VG (a)	слабка	3	Ozark Premier, Taiyou
		помірна	5	Frontier, Shiro
		сильна	7	Nubiana
16. QN	Листкова пластинка: опушення нижнього боку VG (a)	не щільне	3	Angeleno, Redheart, Taiyou
		помірної щільності	5	Queen Ann, Shiro
		щільне	7	Obilnaja
17. (* (+ QN	Листкова пластинка: форма краю VG (a)	городчаста	1	Gaviota, Harry Pickstone
		подвійногородчаста	2	Golden Kiss, Pioneer
		пилчаста	3	Dapple Dandy
		подвійнопилчаста	4	
18. (* QN	Черешок: за довжиною MS/VG (a)	короткий	3	Kelsey
		середній	5	Frontier
		довгий	7	Combination
19. QN	Листок: розміщення нектарників VG (a)	переважно на основі листяної пластинки	1	Methley
		однаково на основі листяної пластинки і на черешку	2	Nubiana
		переважно на черешку	3	Queen Ann
20. (* (+ QN	Квітконіжка: за довжиною MS/VG (b)	коротка	3	Methley
		середня	5	Queen Ann, Shiro
		довга	7	Red Ace, Taiyou
21. QN	Квітка: діаметр MS/VG (b)	малий	3	Black Gold, Nubiana
		середній	5	October Purple, Shiro,

1	2	3	4	5
				Taiyou
		великий	7	Kiyou, Methley, Ozark Premier
22. (+) QN	Квітка: розташування пелюсток VG (b)	вільне	1	Laroda
		торкаються	2	Harry Pickstone, Shiro
		перекриваються	3	Beauty
23. (* (+) PQ	Чашолисток: форма VG (b)	трикутна	1	Mariposa
		помірно яйцеподібна	2	Harry Pickstone
		широко яйцеподібна	3	George Wilson
		вузько еліптична	4	Laroda
		помірно еліптична	5	Nubiana
24. (* QN	Пелюстка: за довжиною VG (b)	коротка	3	Laroda, Shigyoku
		середня	5	Santa Rosa
		довга	7	Burbank
25. (* (+) PQ	Пелюстка: форма VG (b)	еліптична	1	Red Ace, Taiyou
		округла	2	Shiro, Wickson
		широколопатева	3	Wright's Early
		оберненояйцеподібна	4	Mammoth Cardinal
26. QN	Пелюстка: хвилястість краю VG (b)	слабка	3	Redheart, Shiro, Taiyou
		середня	5	Queen Ann
		сильна	7	Lady Red, Morettini 355, Showtime
27. (* QN	Приймочка маточки: розміщення відносно пиляків VG (b)	нижче	1	Mariposa
		на одному рівні	2	Methley
		вище	3	Mammoth Cardinal
28. QN	Плід: плодоніжка за довжиною MS	коротка	3	Yonemomo
		середня	5	Sordum
		довга	7	Hollywood

1	2	3	4	5
29. (* (+ QN	Плід: розмір VG (с)	дуже малий	1	Methley
		малий	3	Allo, Eldorado
		середній	5	Shiro
		великий	7	Angeleno, Taiyou
		дуже великий	9	Songold
30. (* (+ QN	Плід: за довжиною MS (с)	короткий	3	Eclipse
		середній	5	Harry Pickstone
		довгий	7	Valentine
31. (* (+ QN	Плід: за шириною MS (с)	вузький	3	Amber Jewel
		середній	5	Casselman
		широкий	7	Simka
32. (* (+ PQ	Плід: форма з черевного (вентрального) боку VG (с)	видовжена	1	Reubennel
		еліптична	2	Ozark Premier, Taiyou
		округла	3	Red Beauty, Shiro
		округло сплющена	4	Friar
		серцеподібна	5	Morettini 355
		оберненояйцеподібна	6	
		оберненосерцеподібна	7	Santa Rosa
33. (+ QN	Плід: за симетричністю VG (с)	симетричний або слабко асиметричний	1	Laroda, Shiro
		помірно асиметричний	2	Friar, Harry Pickstone
		сильно асиметричний	3	Ozark Premier
34. (* (+ PQ	Плід: форма основи VG (с)	гостра	1	Morettini 355, Taiyou
		зрізана	2	Black Gold, Green Sun
		увігнута	3	Calita, Durado, Gabora
35. (+ PQ	Плід: форма верхівки VG (с)	гостра	1	Golden Plumza
		округла	2	Shiro
		зрізана	3	Angeleno

1	2	3	4	5
		увігнута	4	Friar, Tereda
36.	Плід: заглиблення (*) плодоніжки QN MS/VG (c)	мілке	3	Taiyou
		середнє	5	Angeleno, Nubiana
		глибоке	7	Black Gold, Laroda
37.	Плід: заглиблення (*) плодоніжки за (+) шириною QN MS/VG (c)	вузьке	3	Koike Sumomo
		середнє	5	Beni Ryozen
		широке	7	Finroza
38.	Плід: шов за (*) глибиною (+) VG (c) QN	відсутній або дуже мілкий	1	Sunrise
		мілкий	3	Taiyou
		середній	5	Sordum
		глибокий	7	Akihime
39.	Плід: восковий наліт (*) на шкірочці (+) VG (c) QN	відсутній або дуже слабкий	1	
		слабкий	3	Red June
		помірний	5	Ooishi Nakate
		сильний	7	Sordum
		дуже сильний	9	
40.	Плід: основне (*) забарвлення шкірочки (+) VG (c) PQ	не визначене	1	Angeleno
		зелене	2	Gaviota, Santa Rosa
		жовтувато-зелене	3	Songold, Taiyou
		жовте	4	Shiro
41.	Плід: площа (*) поширення (+) покривного QN забарвлення до основного VG (c)	відсутня або дуже мала	1	Green Sun, Shiro
		мала	3	Bragialla
		середня	5	Fortune
		велика	7	Taiyou
		дуже велика або суцільна поверхня	9	Friar, Suplumeleven
42.	Плід: покривне (*) забарвлення шкірочки (+) VG (c)	не визначене	1	Golden Japan
		помаранчево-жовте	2	Formosa
		помірно червоне	3	Red Beauty

1	2	3	4	5
PQ		темно-червоне	4	Starking Delicious, Taiyou
		пурпурове	5	Karari, Morettini 355
		темно-синє	6	Laroda
		чорне	7	Angeleno
43. (* (+ PQ	Плід: характер розподілу покривного забарвлення VG (c)	лише цятки	1	Tiger
		плямами	2	Omega
		лише суцільний рум'янець	3	Friar, Taiyou
44. (* QN	Плід: кількість продихів VG (c)	мала	3	ARC PR 3
		середня	5	Sunrise
		велика	7	Polar Eclipse
45. (* QN	Плід: розмір продихів VG (c)	малий	3	Sunset
		середній	5	Extreme
		великий	7	Southern Belle
46. (* PQ	Плід: забарвлення м'якуша VG (c)	білувате	1	Taiyou
		зелене	2	Reina Claudia
		жовтувато-зелене	3	Shiro
		жовте	4	Angeleno, Golden Japan, Reubennel
		помаранчеве	5	Black Amber, Sun Gold
		помірно червоне	6	Satsuma, Sordum
		темно-червоне	7	Beauty, Hawera, Karari, Stark Delicious
		пурпурове	8	Sangue di Drago
47. (+ QN	Плід: за твердістю MS (c)	м'який	3	Shiro
		середній	5	Frontier
		твердий	7	Laroda, Taiyou
48. (+ QN	Плід: соковитість MG (c)	низька	3	Autumn Giant, Laroda
		середня	5	Gaviota, Ozark Premier

1	2	3	4	5
		висока	7	Reubennel, Shiro, Santa Rosa
49.	Плід: кислотність (+) MG (c) QN	низька	3	Durado, Obilnaja, Shiro
		середня	5	Angeleno
		висока	7	Black Gold, Laroda, Taiyou
50.	Плід: цукристість (+) MG (c) QN	низька	3	Durado, Obilnaja, Shiro
		середня	5	Angeleno
		висока	7	Black Gold, Laroda, Taiyou
51.	Плід: зростання (*) кісточка з м'якушем QN VG (c)	не зрощений	1	Fortune
		напівзрощений	2	Nubiana, Taiyou
		зрощений	3	Shiro, Sungold
52.	Плід: вміст (+) клітковини QN VG (c)	низький	3	
		середній	5	
		високий	7	
53.	Кісточка: розмір (*) VG (c) QN	малий	3	Angeleno, Eldorado
		середній	5	Taiyou, Wickson
		великий	7	Freedom
54.	Кісточка: форма збоку (*) (латеральної сторони) (+) VG (c) PQ	вузько еліптична	1	Eldorado
		помірно еліптична	2	Santa Rosa, Taiyou
		округла	3	Angeleno, Kelsey
		широко яйцеподібна	4	
55.	Кісточка: форма з (*) черевного (+) (вентрального) боку PQ VG (c)	вузько еліптична	1	Kelsey
		помірно еліптична	2	Santa Rosa, Taiyou
		широко еліптична	3	Eldorado
56.	Кісточка: форма (*) основи (з базального PQ боку)	вузько еліптична	1	Shiro, Songold
		помірно еліптична	2	Bragialla
		широко еліптична	3	Black Gold, Frontier

1	2	3	4	5
	VG (c)			
57. QN	Кісточка: симетричність збоку (латеральної сторони) VG (c)	симетрична або слабко асиметрична помірно асиметрична сильно асиметрична	1 2 3	Angeleno, Frontier Shiro
58. PQ	Кісточка: структура збоку (латеральної) поверхні VG (c)	добре зерниста гранульована шорстка карбована	1 2 3 4	Eldorado Nubiana Laroda, Songold Harry Pickstone
59. (+) QN	Кісточка: основа плодоніжки за шириною VG (c)	вузька середня широка	3 5 7	Frontier Harry Pickstone Angeleno, Lady Red
60. (* (+) QN	Час початку цвітіння MG (+) QN	дуже ранній ранній середній пізній дуже пізній	1 3 5 7 9	Durado, Karari, Red Beauty Fortune, Mariposa, Taiyou Green Sun, Nubiana Gaviota, Shiro Angeleno, Simka
61. (* (+) QN	Час початку достигання плодів MG QN	дуже ранній ранній середній пізній дуже пізній	1 3 5 7 9	Beauty, Durado, Red Noble Mariposa, Shiro Black Gold, Gaviota Angeleno, Nubiana, Taiyou Akihime, Autumn Giant, Golden King

Примітка:

Умовні позначення:

(*) – ознаки, позначені зірочкою, завжди залучають до Методики визначення відповідності сортів калини звичайної критеріям відмінності, однорідності та стабільності усіма країнами - членами Міжнародного союзу з охорони нових сортів рослин, за винятком випадків, коли виявлення попередньої ознаки або умови навколишнього природного середовища це унеможлиблюють;

(+) – вказує на те, що до цієї ознаки надано пояснення або ілюстрації після Таблиці ознак;

(a) – (c) – пояснення до Таблиці ознак.

Рекомендований метод спостереження за ознаками вказано в другій колонці Таблиці ознак:

MG: разове вимірювання групи рослин або частин рослин (наприклад, висота);

MS: вимірювання окремих, попередньо визначених рослин або частин рослин, на яких протягом вегетації здійснюють усі вимірювання кількісних ознак (наприклад, довжина);

VG: візуальна разова оцінка групи рослин;

VS: візуальна оцінка окремих, попередньо визначених рослин або частин рослин.

Усі вимірювання варто здійснювати на такій кількості рослин:

MG: разове вимірювання 5 рослин або частин рослин, або 10 частин рослин;

MS: вимірювання окремих, попередньо визначених 5 рослин або 10 частин рослин;

VG: візуальна разова оцінка 5 рослин;

VS: візуальна оцінка окремих, попередньо визначених 5 рослин або 10 частин рослин.

1) Пояснення, що охоплюють декілька ознак. Ознаки обстежують за таким ключем у другій колонці Таблиці ознак, як зазначено нижче:

(a) Усі спостереження за брунькою, листком і пагоном слід проводити в середній третині пагона. Усі спостереження за листком проводять на повністю розвинених листках на пагонах поточного сезону.

(b) Усі спостереження за квіткою слід проводити під час повного цвітіння.

(c) Усі спостереження за плодами слід проводити під час повної споживчої стиглості.

2) Пояснення або ілюстрації до окремих ознак

До пункту 2 Таблиці ознак. Дерево: сила росту

Силу росту дерева розглядають як загальний приріст за вегетативний період.

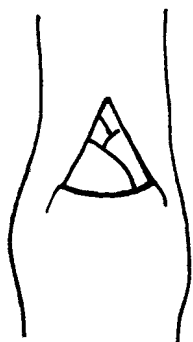
До пункту 4 Таблиці ознак. Однорічний пагін: забарвлення

Спостереження проводять на сонячній стороні після видалення кутикули.

До пункту 6 Таблиці ознак. Вегетативна брунька: за розміром

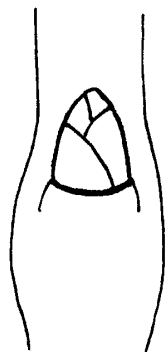
Спостерігають на однорічних пагонах до розпускання бруньок.

До пункту 7 Таблиці ознак. Вегетативна брунька: форма верхівки

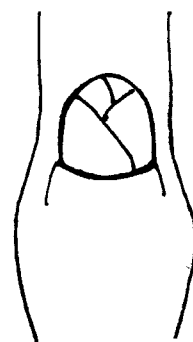
1

гостра

2

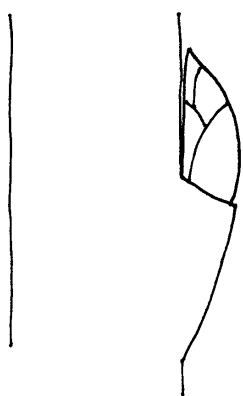
тупа

3

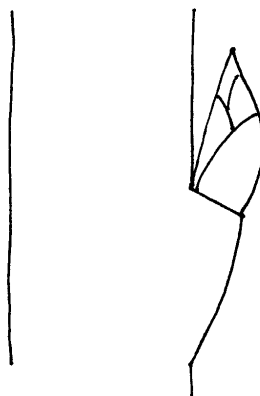
округла

До пункту 8 Таблиці ознак. Однорічний пагін: положення вегетативної бруньки відносно пагона

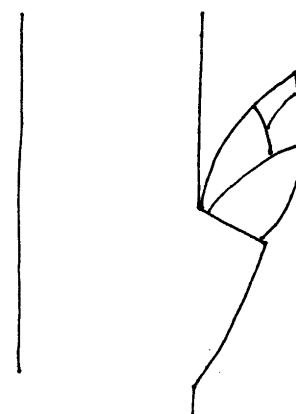
1

притиснуте

2

злегка відхилене

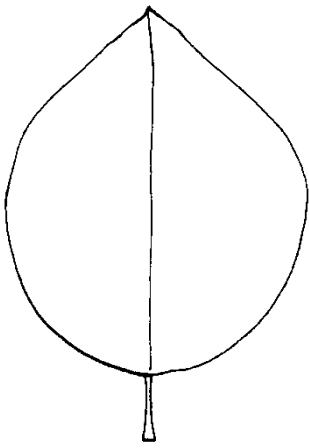

3

помітно відхилене

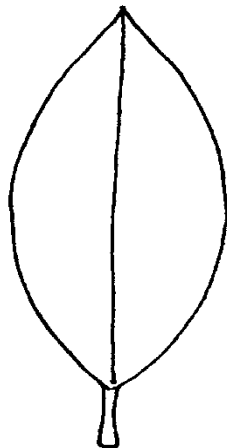
До пункту 12 Таблиці ознак. Листкова пластинка: форма

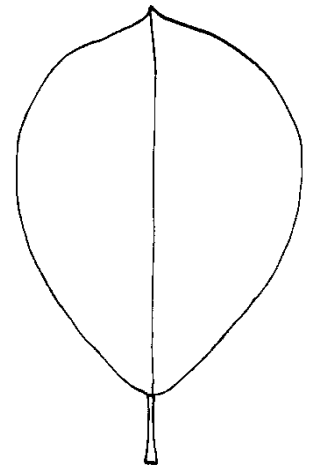
1

яйцеподібна

2

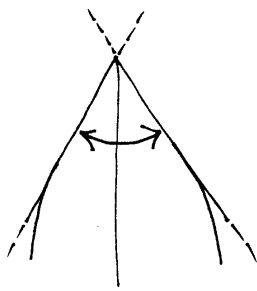
еліптична

3

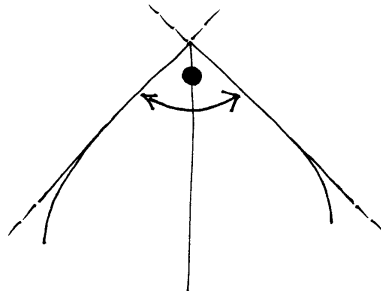
оберненояйцеподібна

До пункту 14 Таблиці ознак. Листкова пластинка: кут верхівки (не враховуючи кінчик)

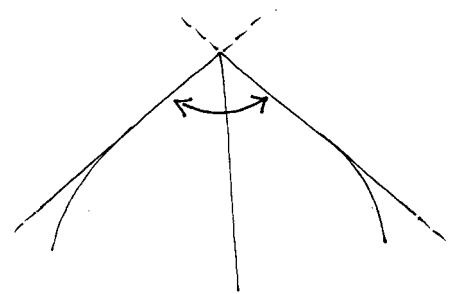
1

гострий

2

прямий

3

тупий

До пункту 17 Таблиці ознак. Листкова пластинка: форма краю

1

городчаста

2

подвійногородчаста

3

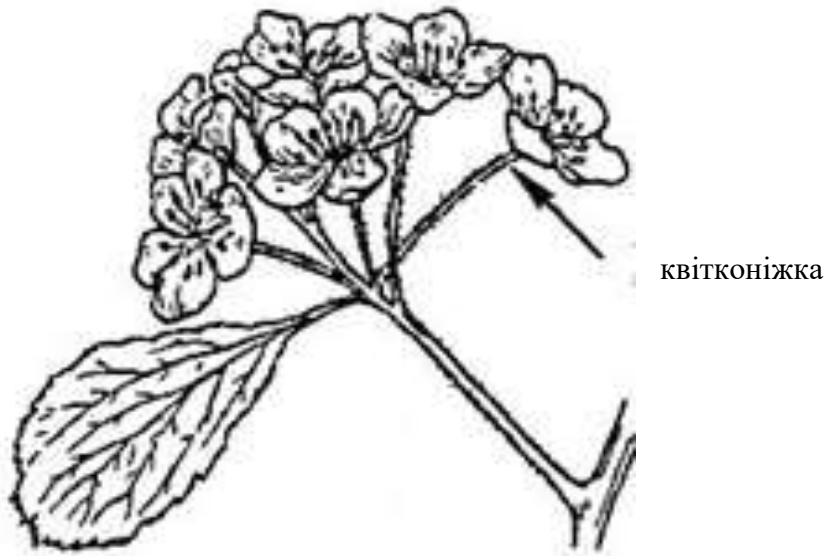
пилчаста

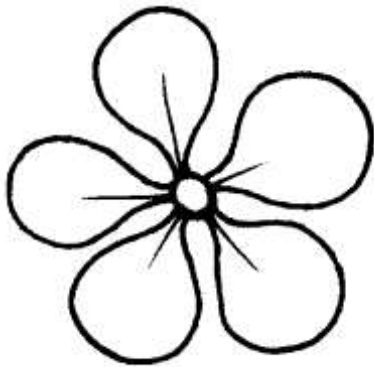
4

подвійнопилчаста

До пункту 20 Таблиці ознак. Квітконіжка: за довжиною

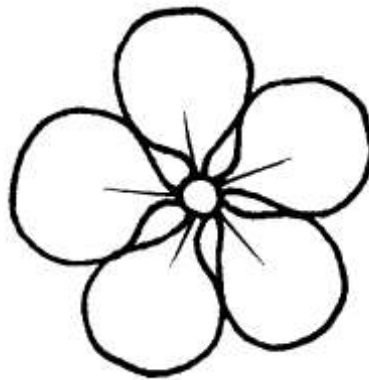

До пункту 22 Таблиці ознак. Квітка: розташування пелюсток

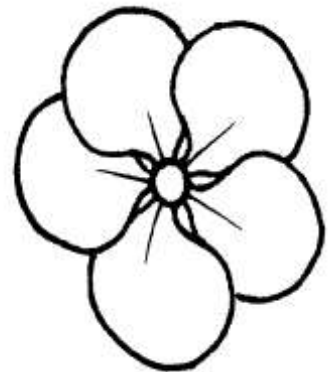
1

вільне

2

торкаються

3

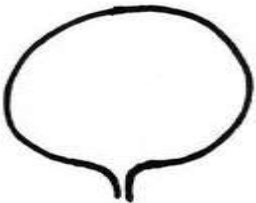
перекриваються

До пункту 23 Таблиці ознак. Чашолисток: форма

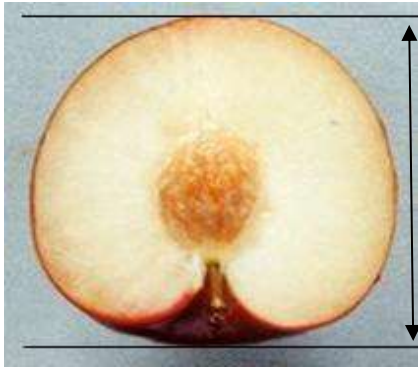
широка (розширена) ← ширина (співвідношення довжина/ширина) → вузька (видовжена)	← найширша частина →		
	нижче середньої частини	посередині	вище середньої частини
		 4 вузько еліптична	
 1 трикутна	 2 помірно яйцеподібна	 5 помірно еліптична	
	 3 широко яйцеподібна		

До пункту 25 Таблиці ознак. Пелюстка: форма.

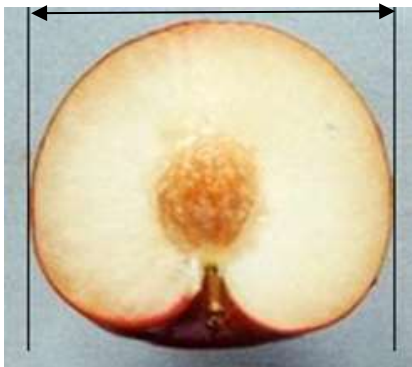
широка (розширена) ← ширина (співвідношення довжина/ширина) → вузька (видовжена) → вузька (видовжена)	← найширша частина →	
	посередині	вище середньої частини
	 1 еліптична	
	 2 округла	 4 оберненояйцеподібна
 3 широколопатева		

До пункту 29 Таблиці ознак. Плід: розмір
Спостерігають збоку (латеральної сторони) плоду.

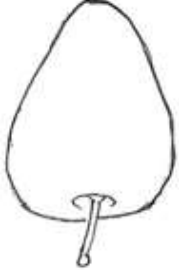
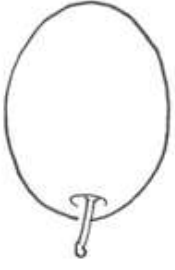
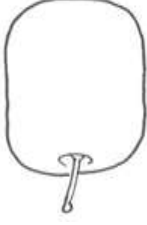

До пункту 30 Таблиці ознак. Плід: за довжиною
Довжину слід спостерігати з червного (вентрального) боку плоду.

До пункту 31 Таблиці ознак. Плід: за шириною
Ширину слід спостерігати з червного (вентрального) боку плоду.

До пункту 32 Таблиці ознак. Плід: форма з червного (вентрального) боку

	← найширша частина →				
	нижче середньої частини	посередині	вище середньої частини		
широка (розширена) ← ширина (співвідношення довжина/ширина) → вузька (видовжена)	 5 серцеподібна	 2 еліптична			
		 1 видовжена	 3 округла	 7 обернено-серцеподібна	 6 обернено-яйцеподібна
		 4 округло сплющена			

До пункту 33 Таблиці ознак. Плід: за симетричністю

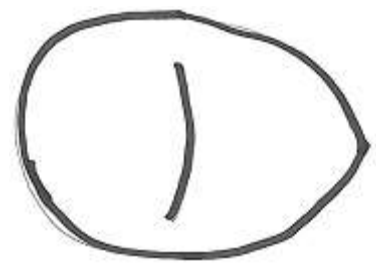
1

симетричний або слабко
асиметричний

2

помірно асиметричний

3

сильно асиметричний

До пункту 34 Таблиці ознак. Плід: форма основи

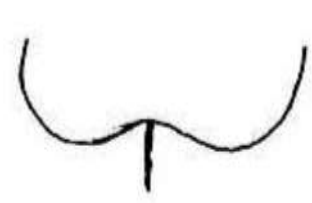
1

гостра

2

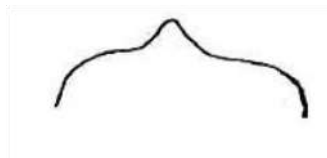
зрізана

3

увігнута

До пункту 35 Таблиці ознак. Плід: форма верхівки

1

гостра

2

округла

3

зрізана

4

увігнута

До пункту 37 Таблиці ознак. Плід: заглиблення плодоніжки за шириною

3

вузьке

5

середнє

7

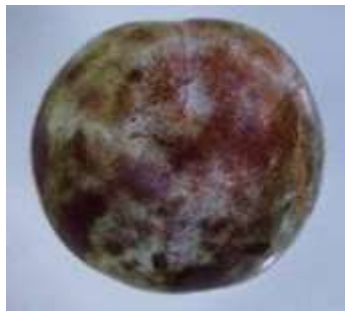
широке

До пункту 38 Таблиці ознак. Плід: шов за глибиною

3

мілкий

5

середній

7

глибокий

До пункту 39 Таблиці ознак. Плід: восковий наліт на шкірочці

Шкірочка плоду вкрита шаром воскового нальоту, який можна видалити тертям.

3

слабкий

5

помірний

7

сильний

До пункту 40 Таблиці ознак. Плід: основне забарвлення шкірочки

Спостерігають без воскового нальоту. Основне забарвлення є первинне забарвлення, яке спостерігається на шкірочці під час розвитку плоду, на якому будуть з'являються інші кольори у вигляді цяток, плям або суцільного забарвленого рум'янцю. Завжди покриває найбільшу площу плоду, але не обов'язково.

До пункту 41 Таблиці ознак. Плід: площа поширення покривного забарвлення до основного

До пункту 42 Таблиці ознак. Плід: покривне забарвлення шкірочки

До пункту 43 Таблиці ознак. Плід: характер розподілу покривного забарвлення

Покривне забарвлення є вторинним забарвленням, яке з часом з'являється на поверхні основного забарвлення шкірочки плоду. Вторинне забарвлення у вигляді візерунку: цяток, плям або забарвленого рум'янцю не обов'язково займає меншу ділянку плоду.

До пункту 47 Таблиці ознак. Плід: твердість

Обстеження проводять за допомогою пенетрометра за споживчої стиглості плоду (див. пункт 61 Таблиці ознак).

До пункту 48 Таблиці ознак. Плід: соковитість

Обстежують за показником вмісту соку, виражений у відсотках від загальної маси плодів, який отримують шляхом пресування плодів.

До пункту 49 Таблиці ознак. Плід: кислотність

Загальну титровану кислотність проби соку розраховують за таким рівнянням:

$$A_c \text{ (g/l)} = (V_1 * N * m_e) / V,$$

де V = об'єм зразка, мл;

V₁ = об'єм NaOH, мл;

N = нормальність розчину NaOH;

m_e = еквівалентна вага яблучної кислоти (67).

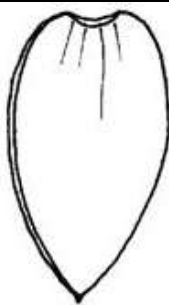
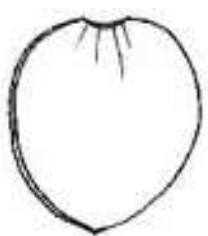

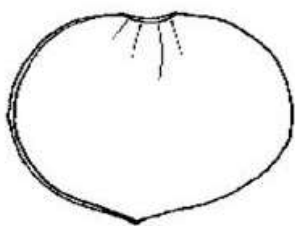
До пункту 50 Таблиці ознак. Плід: цукристість

Розраховують загальну кількість розчинних твердих речовин, які вимірюють за допомогою рефрактометра. Одиниця виміру градус Брикса (°Brix). Один градус Брикса відповідає 1 граму сахарози в 100 грамах розчину.

До пункту 52 Таблиці ознак. Плід: вміст клітковини

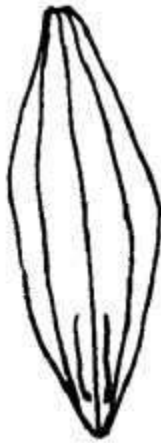
Обстежують за споживчої стиглості плоду. Плід розрізають уздовж напіл, проводять візуальне спостереження на наявність видимих волокон у м'якуші. Нарізані фрукти потім необхідно з'їсти, щоб додатково оцінити кількість клітковини.

До пункту 54 Таблиці ознак. Кісточка: форма збоку (латеральної сторони)

широка (розширена) ← ширина (співвідношення довжина/ширина) → вузька (видовжена)	← найширша частина →		
	нижче середньої частини	посередині	вище середньої частини
		 <p>1 вузько еліптична</p>	
	 <p>2 помірно еліптична</p>		 <p>3 округла</p>
		 <p>4 широко яйцеподібна</p>	

До пункту 55 Таблиці ознак. Кісточка: форма з черевного (вентрального) боку

1

вузько еліптична

2

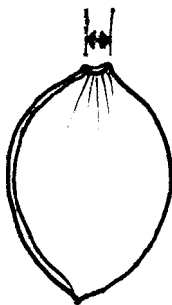
помірно еліптична

3

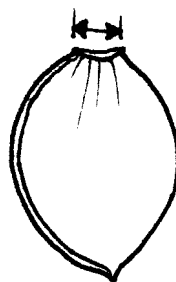
широко еліптична

До пункту 59 Таблиці ознак. Кісточка: основа плодоніжки за шириною

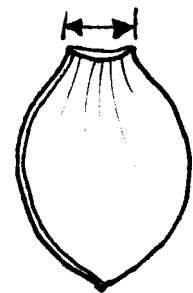
1

вузька

2

помірна

3

широка

До пункту 60 Таблиці ознак. Час початку цвітіння

Час початку цвітіння настає, коли на всіх деревах спостерігають 10 % розкритих квіток.

До пункту 61 Таблиці ознак. Час початку достигання плодів

Часом достигання плодів слід вважати час споживчої стиглості, коли плід найлегше знімається з дерева.